

Protokoll fört vid Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) 2024-09-17

Tidpunkt: 10:30-11:45

Plats: Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Närvarande: se sidan 2 i protokollet

Dag för justering: 2024-09-18

Lena Hedquist
Ordförande

Margaretha Persson
Ledamot

Närvarande:

Ordförande: Lena Hedquist (SPF Seniorerna)

Ledamöter: Anders Lidbeck (SPF Seniorerna)
Astrid Kågedal (SPF Seniorerna)
Irene Svensson (SPF Seniorerna)
Margaretha Persson (SKPF)
Marianne Rogell Eklund (PRO)
Sven-Eric Bergman (PRO)Ersättare: Claes Tjäder (PRO)
Gerthrud Östlinder (SPF Seniorerna)
Inga Lundvall (SKPF)
Karin AM Månsson (PRO)
Karin C Månsson (SPF Seniorerna)
Maivor Carlens (SPF Seniorerna)
Monica André (SPF Seniorerna)
Suzanne Lindqvist (PRO)**Förhinder:**

Vice ordförande: Lena Josefsson (PRO)

Ledamot: Gudrun Hammar (SKPF)

Ersättare: Marie-Louise Andersén (SKPF)

Övriga: Helena Kivisaari, adjungerad,
representant för (IKINUORET)**Närvarande tjänstemän:** Äldredirektör Patric Rylander,
avdelningschef Jonna Hermansson, äldreombudsman
Margareta Ericson och administratör Tina Jansheden.

1. **Mötets öppnande**

Ordförande Lena Hedquist (SPF Seniorerna) öppnar dagens sammanträde och hälsar alla välkomna.

2. **Genomgång av närvaro**

Sekreterare noterar närvaro.

3. **Val av protokolljusterare**

Ordförande Lena Hedquist (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med ledamot Margaretha Persson (SKPF) justera dagens protokoll.

4. **Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning**

Inga övriga frågor anmäls och dagordningen fastställs.

5. **Språkstödjande insatser**

Lena Alksten, strateg, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor, informerar om språkstödjande arbete i äldreomsorgen.

Medarbetarna i äldreomsorgen ska kunna tala, förstå, läsa och skriva det svenska språket. Det tar lång tid att lära sig ett språk och det måste användas för att hållas aktuellt. Det är därför viktigt med ett kontinuerligt språkstödjande arbete.

Chefen har en viktig roll som ett stöd för personalen att arbeta språkutvecklande samt ska säkerställa att den språkliga förmågan hos personalen höjs. Språkfrågan ska inkluderas på exempelvis arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal. Det är även viktigt att de som har svenska som modersmål övar på hur man uttrycker sig.

Språkombud på arbetsplatserna har rollen att stärka det språkstödjade arbetet och stötta sina kollegor. Språklärare kommer till arbetsplatsen och jobbar med språket på plats med praktiska exempel från verksamheten. Det är viktigt att uppmuntra och skapa en kultur där det är okej att fråga om man inte förstår.

Det finns kombinationsutbildningar där deltagaren läser språk och omsorg samtidigt.

Äldreförvaltningen provar en ny utbildning i yrkessvenska under 5 veckor. Där ingår en kartläggning av medarbetarens kunskap för att ligga till grund för fortsatta studier.

Socialstyrelsen har tagit fram ett språkbedömningsmaterial som bygger på deras kompetensmål för undersköterskor samt en gemensam europeisk referensram för språk, GERS. Det är ett gediget underlag att använda för att bedöma den språkförmåga som behövs för att uppnå kompetensmålen.

Vid rekrytering kan exempelvis en skriftlig beskrivning av en vårdhändelse användas som den sökande får läsa och besvara skriftligt. På så sätt visas den sökandes förståelse både för språket och för vårdhändelsen.

KPR framför att språkkunskaper är ett bekymmer i äldreomsorgen och att det är en viktig fråga som tas upp i många sammanhang. Förväntningar, mål och uppföljningar behöver tydliggöras.

KPR framför risken att behöva rekrytera personal med bristande kunskaper eftersom det generellt är svårt att rekrytera personal till äldreomsorgen.

KPR frågar hur språkkunskaper hos privata utförare följs upp när de har svårighet att uppfylla kraven. Lena Alksten svarar att äldreförvaltningen då begär in utbildningsplan och handlingsplan för åtgärder.

KPR frågar hur stor andel av personalen inom äldreomsorgen som har bristande språkkunskaper. Lena Alksten svarar att det inte finns någon sådan uppgift och att kunskapsnivån ändras löpande beroende på insatser och övning.

KPR frågar om språkkunskaper matchas mellan omsorgstagare och personal. Lena Alksten svarar att verksamheterna är mycket bra på att använda de olika språkkunskaper som finns hos personalen.

Bilderna från presentationen samt länkar till Socialstyrelsens information förmedlas till KPR efter dagens sammanträde.

6. Anmälan av protokolljustering KPR 2024-08-20

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Anmälan av protokolljustering ÄN 2024-08-27

Anmälan läggs till handlingarna.

8. Genomgång av ärenden äldrenämnden 2024-09-24

- a. Ärende 7: Tertialrapport 2 2024 för äldrenämnden
Dnr ALD 2024/79
Handläggare: Eva-Lena Eirefelt

KPR frågar varför Stockholms dövas pensionärsförening inte är fortsatt involverade i arbetet med teckenspråkiga äldrevägledare.

Jonna Hermansson svarar att utredningen fortfarande pågår och att Stockholms dövas pensionärsförening inte är uteslutna i det fortsatta arbetet.

KPR kommenterar kring digital visningsmiljö och framför att staden har stor och viktig kunskap att dela med sig av till de äldre. Staden kan även vara en viktig motkraft till det kommersiella och KPR hoppas att det blir någon form av digital visningsmiljö framöver.

KPR framför önskemål om att få veta mer kring beaktande av hög ålder vid biståndsbedömning om särskilt boende.

- b. Ärende 8: Fördelning av statsbidrag för att motverka ofrivillig ensamhet bland stadens äldre
Dnr ALD 2024/81
Handläggare: Lotta Olofsson och Tove Ahner

KPR ställer fråga kring fördelningen av statsbidraget eftersom de flesta utförare har fått mindre medel än vad de har sökt medan ett par utförare har fått betydligt mer medel än vad de har sökt.

Tove Ahner kommer in på sammanträdet och svarar att bidraget har fördelats lika med samma belopp per enhet hos utföraren. En utförare med flera enheter har därför fått ett större belopp än en utförare med färre enheter.

- c. Ärende 9: Fördelning av statsbidrag avseende utökad bemanning av sjuksköterskor inom särskilda boenden
Dnr ALD 2023/227
Handläggare: Anders Håkansson

KPR framför att det är ett välkomnat statsbidrag.

KPR frågar varför ingen återrapportering krävs av hur medlen har använts.

Jonna Hermansson svarar att bidraget är prestationsbaserat och betalas ut först efter att verksamheten uppfyllt kriterierna för bidraget.

- d. Ärende 10: Översyn av arbetet med ramtid
Dnr ALD 2024/42
Handläggare: Ann-Charlotte Ohlsson och Tove Bergek Fagerlund

KPR lämnar ett skriftligt yttrande. *Bilaga 1.*

KPR framför att det har varit ett bra samarbete med äldreförvaltningens strateger.

KPR frågar vad som har hänt med hemtjänstpremien som beslutades under 2022, vilka fick pengar och på vilka kriterier, och ber om ett svar till nästa sammanträde.

- e. Ärende 11: Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
Dnr ALD 2024/257
Handläggare: Marjo Tuomi

KPR framför att det kan uttryckas tydligare att även äldre omfattas samt frågar hur arbetet ska utvärderas.

Margareta Ericson föreslår att bjuda in en kollega från stadsledningskontoret för att informera kring programmet.

- f. Ärende 12: Remiss av Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn
Dnr ALD 2024/280
Handläggare: Anders Håkansson

KPR ser konsekvenser av neddragning av verksamhet inom hemtjänsten samt vård- och omsorgsboenden och lämnar ett skriftligt uttalande. *Bilaga 2.*

- g. Ärende 13: Remiss av motion om att stärka den civila beredskapen
Dnr ALD 2024/249
Handläggare: Ebba Nordborg

KPR lämnar inga synpunkter på ärendet.

- h. Ärende 14: Skrivelse om serviceboenden
Dnr ALD 2024/233
Handläggare: Therese Rosen

KPR lämnar ett skriftligt uttalande. *Bilaga 3.*

KPR efterfrågar en tydlighet gällande om det finns en avsikt att det inte ska finnas servicehus.

- i. Ärende 15: Skrivelse om förändringar i arbetsvillkor för stadens anställda
Dnr ALD 2024/232
Handläggare: Jenny Österman

KPR lämnar inga synpunkter på ärendet.

9. Ordförandens information

Lena Hedquist informerar om att KPR på dagens förmöte bestämt vilka som ingår i de olika arbetsgrupperna samt vem som är kontaktperson för respektive stadsdelsnämnds pensionärsråd. Lena återkommer till äldreförvaltningen med aktuella förteckningar.

Lena framför att det är bra med möten för KPRs presidium och tackar för att höstens presidiemöten nu är inbokade.

10. Äldredirektörens information

Patric Rylander informerar om att förberedelser pågår inför budget 2025.

11. Äldreombudsmannens information

Margareta Ericson framför att hon gärna deltar på KPRs presidiemöten.

På KPRs sammanträde den 15 oktober kommer Margareta att informera om processutvärderingen av handlingsplan Äldrevänlig stad.

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Sekreterare Tina Jansheden